

POSTANOWIENIE

25 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 25 marca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa S.S.

przeciwko W.S.

o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej,

na skutek skargi kasacyjnej S.S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z 28 marca 2023 r., XV Ca 1570/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz pozwanej koszty postępowania
kasacyjnego w kwocie 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł z odsetkami
w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu
świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia
doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty**

UZASADNIENIE

Pozwem z 8 września 2020 r. powód S.S. wniósł o ustanowienie z dniem 30 lipca 2020 r. rozdzielnosci majątkowej w małżeństwie powoda i pozwanej W.S., zawartym w dniu 20 lipca 2013 r. przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w O. Wyrokiem z 31 maja 2022 r. Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu ustanowił z dniem 1 marca 2021 r. rozdzielnosc majątkową małżeńską pomiędzy powodem S.S. a pozwaną W.S. oraz oddalił powództwo w pozostałej

części. Apelacja powoda, kwestionująca datę ustanowienia rozdzielności, została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z 28 marca 2023 r. Powód wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynach kasacyjnych objętych art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powód podniósł, że w sprawie wystąpiły istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie sądów, dotyczące kwestii, czy można uznać fakt wydania postanowienia o zabezpieczeniu potrzeb rodziny przez sąd okręgowy w sprawie o rozwód podczas toczącej się równolegle sprawy o ustanowienie rozdzielności majątkowej za wyjątkowy wypadek umożliwiający ustanowienie rozdzielności majątkowej z datą wsteczną przez sąd oraz czy w sytuacji wydania postanowienia o zabezpieczeniu potrzeb rodziny przez sąd okręgowy w sprawie o rozwód, każdorazowo sąd rejonowy wydający orzeczenie w sprawie o ustanowienie rozdzielności majątkowej powinien mimo to oceniać stan faktyczny danej sprawy

pod kątem wystąpienia przesłanki „życia w rozłączeniu” oraz ważnych powodów znanych z chwili wytoczenia powództwa o rozdzielność majątkową w celu orzeczenia o rozdzielności majątkowej z datą wsteczną i czy to winny być podstawowe kryteria oceny sądu i wyrokowania.

W nawiązaniu do tak sformułowanych przyczyn kasacyjnych należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi zagadnienia nie są abstrakcyjnie sformułowanymi pytaniami o prawidłową wykładnię konkretnych przepisów prawa (norm w nich zawartych), wymagającymi uogólnionej *stricte* jurydycznej wypowiedzi Sądu Najwyższego, lecz nawiązując do okoliczności faktycznych tej sprawy, stanowią w istocie skierowane do Sądu Najwyższego bezpośrednio pytania o sposób rozstrzygnięcia tej sprawy i to na kanwie subiektywnie projektowanego przez skarżącego stanu faktycznego i prawnego sprawy. Zagadnienie prawne powinno być przedstawione w sposób umożliwiający Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 oraz z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Na gruncie drugiej przyczyny kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) rozbieżności w orzecznictwie należy interpretować jako brak zgodności

rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy, wykładane lub stosowane w sposób prowadzący do odmiennych - zróżnicowanych albo sprzecznych - orzeczeń albo decyzji procesowych. Wskazując na tę przyczynę kasacyjną, skarżący powinien opisać, na czym polega trudność w interpretacji określonych przepisów prowadząca do niepożądanego wyżej stanu oraz zilustrować swoje twierdzenia przykładami takich rozbieżnych rozstrzygnięć. Wniosek skarżącego o przyjęcie skargi nie realizuje także tych wymagań, stąd orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanej, która wniosła w terminie odpowiedź na skargę kasacyjną, rozstrzygnięto na podstawie art.98 i 108 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust.4 pkt 2 w zw. z § 4 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (jedn. tekst: Dz.U. z 2023 r., poz.1964).

(A.D.)

[r.g.]